

O'ZMU XABARLARI

ВЕСТНИК НУУЗ

АСТА NUUZ

**MIRZO ULUG'BEK NOMIDAGI O'ZBEKISTON MILLIY
UNIVERSITETI ILMIY JURNALI**

**JURNAL
1997 YILDAN
CHIQA
BOSHLAGAN**

**2023
1/3/1**

**Ijtimoiy-
gumanitar
fanlar turkumi**

Bosh muharrir:

MADJIDOV I.U. – t.f.d., professor.

Bosh muharrir o'rinbosari:

ERGASHOV Y.S. – f-m.f.d., professor.

Tahrir hay'ati:

Sagdullayev A.S. – t.f.d., akademik.

Ashirov A.A. – t.f.d., prof.

Balliyeva R. – t.f.d., prof.

Malikov A.M. – t.f.d., prof.

Yusupova D.Y. – t.f.d., prof.

Murtazayeva R.H. – t.f.d., prof.

Mo'minov A.G. – s.f.d., prof.

Nishonova O.J. – f.f.d., prof.

Abdulayeva N.B. – f.f.d., prof.

Madayeva Sh.O. – f.f.d., prof.

Tuychiyev B.T. – f.f.d., prof.

Utamuradov A. – f.f.n., prof.

Muxammedova D.G. – psix.f.d., prof.

Boltaboyev H. – fil.f.d., prof.

Rahmonov N.A. – fil.f.d., prof.

Shirinova R.X. – fil.f.d., prof.

Siddiqova I.A. – fil.f.d., prof.

Sa'dullayeva N.A. – fil.f.d., dots.

Arustamyan Y.Y. – fil.f.d., dots.

Pardayev Z.A. – fil.f.f.d., PhD.

Mas'ul kotib: **PARDAYEV Z.A.**

TOHKEHT – 2023

MUNDARIJA

Tarix

Akramov D. Sovet boshqaruvi davrida o'qituvchilar tayyorlash tizimi.....	4
G'ulomov I. O'zbekiston SSRda demografik siyosat (1937-yilda o'tkazilgan aholini ro'yxatga olish tadbiri misolida).....	8
Latipov J. Xitoydagi Lyao sulolasining "Shimoliy-janubiy sulolalar" muvozanati shakllanishidagi o'rni	11
Nazarova D. Uy muzeylarining shakllanishi va rivoji	15
Parmonov Sh. Shahrisabz bekligi Amir Haydar va Amir Nasrullo davrida	18
Savriev J. Qosim Shayx Azizon yodgorlik majmuasi qurilishi tarixiga ayrim chizgilar	23
Xolikulova X. Imkoniyati cheklangan shaxslarni jamiyatga moslashtirishda nodavlat notijorat tashkilotlarning tutgan o'rni	26
Falsafa. Pedagogika. Psixologiya. Metodika. Sotsiologiya. Siyosiy fanlar. Islomshunoslik	
Abdisoatov E. Xorijiy mamlakatlar hududlarida amalga oshirilgan kiberhujumlar tendentsiyasi xususida	28
Abdullaeva Sh., Ergasheva M. B.Blum taksonomiyasi asosida pisa tabiiy-ilmiy savodxonlik darajalarini pedagogik jarayonga tatbiq etish	31
Alimatova N. Ta'lim sifati va raqobatbardoshlik.....	34
Arapbayeva D. Oiladagi inqirozlar va ularning namoyon bo'lishi.....	38
Axmedov X. Boshqaruv kadrlarini tayyorlash – davr talabi	41
Axmedova M. Kredit modul tizimida OTMda tilshunoslik fanlari uchun o'quv topshiriqlarini takomillashtirishning pedagogik, lingvodidaktik zaruriyatlari	45
Axmedova U. Ta'lim jarayonida talabalarning kreativlik qobiliyatini loyiha texnologiyasi orqali rivojlantirish samaradorligi	48
G'ofirov M. Bo'lajak muhandislarni umumkasbiy tayyorgarligini modulli o'qitish asosida rivojlantirishning pedagogik texnologiyalari, tamoyillari.....	51
Jo'raqulov F. Mahalliy davlat hokimiyati tizimini isloh etishning demokratik xususiyatlari va milliy jihatlari	54
Zarifbaeva Sh. Global axborot-psixologik xavfsizlik texnologiyalarining nazariy-metodologik asoslari	59
Ikramova D., Avazmetova I. Maktabgacha yoshdagi bolalarning o'sishi va rivojlanish davrlari	63
Имомов М. Влияние факторов окружающей среды на качество жизни и здоровье студенческой молодежи	66
Kambarov A., Jabbarov Z. Globallashuv sharoitlari biologik (bakteriologik) qurollarning shikastlovchi ta'siri va oqibatlarini.....	69
Karimjonova F. Bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarini shaxsga yo'naltirilgan ta'lim orqali ijodiy faoliyatga tayyorlash tizimi	72
Karimov B. Integrativ uzviylik - bo'lajak mutaxassislarni normativ-metrologik vakolatini shakllantirish omili.....	75
Karimov F. O'rta yoshdagi 45-60 yoshli erkaklar uchun jismoniy tayyorgarlikni hisobga olgan holda sog'lomlashtiruvchi mashqlar jamlanmasini ishlab chiqish	77
Karimova K. Boshlang'ich sinf matematika darslarida palindrom sonlar bilan ishlash	80
Kenjayev Z. Turmush tarzi: yoshlarning siyosiy faolligi va huquqiy madaniyatini yuksaltirish istiqbollari.....	83
Qarshiboeva G. Suitsidentlar shaxsini o'rganish usullari.....	86
Qurbonova Z. Globallashuv sharoitida talabalarning ma'naviy-axloqiy tarbiyasi tizimini takomillashtirishda Mahmud az-Zamaxshariy ta'limotidan foydalanish ("Atvoq uz-zahab fi-l-mavoi'z va-l-xutab" asari misolida).....	89
Mavlonova N. Fizikani o'qitishda kompetentli yondashuv asosida integratsiyasini amalga oshirish.....	92
Mo'minova A. Malakali gandalbolchilarda to'p otish aniqligi va uni ta'minlovchi asosiy koordinatsion qobiliyatlarni shakllantirish tajribasi	95
Musoyeva A. The significance of research competence for pre-service and in-service teacher educators	99
Muxiddinova N. Modul-kredit tizimi sharoitida bo'lajak pedagoglarni kasbiy kompetentligini shakllantirishning ahamiyati	102
Navruzov R., Jabbarov Z., Iminjanov M. Geografik axborot tizimlarini qurolli kuchlarda qo'llash istiqbollari	105
Negova F. ESP is a learner-centered approach to teaching english as a foreign or second language	109
Nematova D. Turkiyada aholini kambag'allik darajasiga tushib qolmasligi uchun qilinadigan chora tadbirlar	112
Nosirova D. Talabalarining kasbiy kompetentligini oshirishda raqamli texnologiyalardan foydalanish	115
Nurullayeva Sh. Muammoli ta'lim texnologiyalaridan boshlang'ich ta'lim jarayonida foydalanish imkoniyatlari.....	119
Olimjonova S. The ways of developing speaking skills for elementary level	122
Otaqulov O., Nasriddinov O., Isomiddinova O. O'quv jarayonida Maple dasturidan foydalanib, Bernulli tenglamasini yechish	125
Ravshanov L. Komandirlarda ijobiy imij shakllanishining ijtimoiy-psixologik determinantlari.....	128
Rajapova E. Yangi O'zbekistonda yoshlar tadbirkorligini rivojlantirishning milliy-hududiy xususiyatlari.....	131
Raupova M. Bo'lajak o'qituvchilarni huquqiy ijtimoiylashtirishning pedagogik asoslari	134
Raximova G. Boshlang'ich ta'limda matematik va tabiiy fanlar ta'limi sifatini baholash bo'yicha xalqaro tadqiqot(TIMSS).....	137
Raxmatillaev M., Roziboev M. Sport o'yinlari fakulteti umumiy bosqich talabalarining gandalbol sport turi bo'yicha jismoniy texnik-taktik tayyorgarlik darajasini tekshirish	140
Ruzmetova M. Biznes ingliz tilini o'qitishda kommunikativ-kognitiv hamda kommunikativ-kumulyativ metodlar tadbiri	143
Sadikova U. Amaliyotchi psixologlarning kasbiy kompetensiyasining yoritilishi.....	146
Sayfilloyev A., Sayfilloyeva Sh. Improving the methodology of primary school students' mastery activities	149
Salomova G. Bo'g'imli qisqartmalar ingliz va o'zbek tillari misolida	153
Султонова С. Особенности коммуникативного подхода к работе с текстом на уроках русского языка как иностранного в узбекских группах	156
Tagaymuratova G. Bioetika va deontologiya masalalari kecha va bugun	160

To'rayev R. Web dasturlashni o'rgatuvchi elektron muhitni yaratish bosqichlari.....	164
To'rahonova B. Bo'lajak pedagog-psihologlarni kasbiy tayyorlashda ma'naviy-axloqiy tarbiya tamoyillari	167
Turgunova N. Yoshlarga oid davlat siyosatining ilmiy-nazariy asoslari.....	170
Tursunov A. Harakatli o'yinlarni kelib chiqishi tarixi, turkumlari va pedagogik ahamiyati	173
Umarjonov S. "Ishoralar va tanbehlar" asariga Fahridin Roziyning sharhi.....	176
O'rinova D. Chet tilini o'qitishda zamonaviy pedagogik metodlar va o'yinli platformalardan unumli foydalanish	180
Usmonova M., Abdubannonova N. O'quvchilarida kreativ qobiliyatni rivojlantirishning didaktik asoslari.....	184
Xakimov A. Covid-19 infeksiyasi oqibatlarini va gerontologik muammolar.....	187
Xalikova L. Ta'limda zamonaviy pedagogik texnologiyalar vositasida talabalarning dunyoqarashini rivojlantirish usullari	190
Xasanova G. Oliy ta'lim muassasasi o'qituvchilarining pedagogik qobiliyatini shakllantirishning metodologik asoslari..	193
Xasanova M. Bo'lajak tasviriy san'at o'qituvchilarini kompozitsiya qonuniyatlarini o'qitish mazmunining asosiy komponentlari	196
Xurramov A. Ta'limda raqamli texnologiyalar	199
Hamidova D. Maktabgacha yoshdagi bolalarda musiqa va o'yin faoliyati orqali insonparvarlik xususiyatlarini tarbiyalash yo'llari	203
Shakarboeva Sh. Bo'lg'usi o'qituvchi faoliyatiga xos bo'lgan kasbiy psixologik xususiyatlari.....	206
Shivoqova M. Maktabgacha yoshdagi bolalarda tabiat va ilm-fan markazlari orqali kongnitiv qiziqishlarni rivojlantirish	209
Shodiyeva G. Talabalarning tabiiy geografiyaga oid kompetentligini rivojlantirish modeli	212
Shomirzayev Sh. Zamonaviy sharoitda talaba-kursantlarning pedagogik jarayoniga ijtimoiy moslashuv	216
Shonazarov J. Davlat xizmatchisining axloqiy qiyofasi.....	219
Shohobutdinova D. Komizmning falsafiy talqini	222
Эшнаев Д. Секуляризация – как залог баланса светскости и религиозности.....	224
Yusupova Sh. Chet tilini onlayn kurslardan foydalanib, o'qitishda Swot-tahlil metodini loyihalashtirish.....	228
Filologiya	
Abdurahmonov X. O'zbek tilshunosligi tarixida mavhum otlarning o'rganilishi va ularning ahamiyati	231
Amirova Sh. Maqol-nutq birligi sifatida.....	234
Artikov A. The problem of economy of linguistic means in the uzbek language	237
Atabekova F. The concept of realia in linguistics and translation theory	240
Begmatova R. Nemis va o'zbek madaniyatlararo muloqotda kooperatsiyaga erishishda ko'z aloqasi taktikasidan foydalanish zarurati.....	243
Бурибекова III. Особенности взглядов европейских ученых на развитие жанра журналистского расследования	246
Ganiyeva Sh. Leksik va sintaktik frazeologizmlar	249
Ismatullayeva I. Kontsept tushunchasining hozirgi zamon lingvistikasidagi o'rni	252
Калниязов Е. Лингвокультурологические особенности гостеприимства в английской и русской паремиологической картине мира.....	255
Juraeva N. O'zbek tilidagi otli birikmalarning formal modellarini ishlab chiqishning nazariy va amaliy asoslari	258
Mahmudova Z. The process of borrowing and its influence on the development of the language	263
Murodova D. Kuper hindulari kupershunoslar talqinida	266
Narxodjayeva X. Rasmiy muloqot matnida intensiyaning ifodalanish usullari.....	271
Rustamova X. Meri Oliver ijodida ruhiy va jismoniy iztirob in'ikosi	275
Salomova G. Bo'g'imli qisqartmalar ingliz va o'zbek tillari misolida	278
Safarova F. O'zbek tilida ba'zi gastronomik nomlarning tarixiy va semantik qatlami.....	281
Tulyaganova N., Yusupova Sh. Types of literary and non-literary vocabulary of the english and uzbek languages	284
Hayotova D. Konsept va tushuncha munosabati.....	287
Xonkeldiyeva G. O'zbek tilshunosligida kelishik kategoriyasining o'rganilishi masalasi	290
Xudoyev S. Topishmoq matnining sintaktik xususiyatlari (o'zbek-nemis topishmoqlari misolida)	293
Xusainova Z. Bpe algoritmi asosida tokenizatsiya jarayonini amalga oshirish	296
Choriyeva M. Leksik-semantik maydonda "g'urur" modelining ifodalanishi.....	299
Ergashev A. Saidbek Hasanovning hayot yo'li va faoliyati.....	302